

Sisällysluettelo

1	Vakuuttettava omaisuus	2	7	Vahingon selvittäminen	8
1.1	Vakuutuksen kohde	2	7.1	Tapiolan velvollisuudet	8
2	Vakuutusturvan sisältö	2	7.2	Vakuutetun velvollisuudet	8
2.1	Puustolle aiheutuneet vahingot	2	8	Korvaussäännökset	8
2.2	Taimikolle aiheutuneet vahingot	2	8.1	Vahingonkorvaus	8
2.3	Puutavaralle aiheutuneet vahingot	2	8.2	Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset	9
2.4	Hakkuutähteelle aiheutuneet vahingot	2	8.3	Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut	9
2.5	Istutettaville taimille aiheutuneet vahingot	2	9	Enimmäiskorvausmäärä	9
2.6	Metsän viljelykustannukset siemenpuiden vahingoissa	2	9.1	Vakuutusmäärä	9
3	Korvattavat vahingot ja rajoitukset	3	9.2	Sarjavahinko	9
3.1	Metsän palovakuutus	3	10	Omvastuut	9
3.2	Myrsky- ja lumituhovakuutus	3	11	Toimintaohjeita vastuuvahingon satuttua	9
3.3	Hyönteis-, tulva- ja sienituhovakuutus	4	12	Arvonlisävero	9
3.4	Eläintuho- ja ilkivaltavakuutus	4	13	Muut ehdot	9
3.5	Metsävakuutusten yhteiset korvausrajoitukset	5	Oikeusturvavakuutus	9	
4	Vakuutusmaksu	5	1	Vakuutuksen tarkoitus	9
4.1	Metsän vakuutusmaksu	5	2	Vakuutettu toiminta	10
4.2	Alivakuutus	5	3	Vakuutetut	10
4.3	Pienin perittävä maksu vakuutuskaudelta	5	3.1	Vakuutuksenottajana yksityishenkilö	10
5	Vakuutuksen indeksisidonnaisuus	5	3.2	Vakuutuksenottajana jakamaton kuolinpesä	10
6	Ohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi	5	3.3	Muut vakuutetut	10
6.1	Ohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi	5	4	Tuomioistuimet ja voimassaoloalue	10
7	Vahinkojen korvaaminen	6	5	Korvattavat vakuutustapahtumat	10
7.1	Korvauksen hakeminen	6	5.1	Vakuutustapahtuman määritelmä	10
7.2	Muita korvaukseen liittyviä sääntöjä	6	5.2	Vakuutuksen voimassaoloaika	10
Toiminnan vastuuvakuutus	6		5.3	Yksi vakuutustapahtuma	10
1	Vakuutuksen tarkoitus	6	6	Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	10
2	Vakuutettu toiminta	7	7	Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	11
3	Vakuutetut	7	8	Korvaussäännökset	11
3.1	Vakuutuksenottajana yksityishenkilö	7	8.1	Vakuutusmäärä	11
3.2	Vakuutuksenottajana jakamaton kuolinpesä	7	8.2	Omvastuu	11
3.3	Muut vakuutetut	7	8.3	Korvattavat kustannukset	11
4	Voimassaoloalue	7	8.4	Korvauksen määrä ja sen laskeminen	12
5	Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	7	8.5	Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata	12
5.1	Korvattavat vahingot	7	8.6	Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä	12
5.2	Rajoitukset	7			

Nämä ehdot sisältävät metsävakuutuksiin sovellettavat ehdot. Vakuutus kirjassa on lueltu vakuutetut metsät, niille valittu vakuutusturva sekä metsätalouden toiminnan turvaksi mahdollisesti otetut vastuu- ja oikeusturvavakuutukset

Vakuutus kirja, yhteiset ehdot, vakuutuskohtaiset ehdot, yleiset sopimusehdot sekä suojeluohjeet määrittelevät vakuutus sopimuksen sisällön.

1 Vakuutettava omaisuus

1.1 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu metsä.

1.1.1 Metsä

Metsään kuuluvat vakuutus kirjassa mainittu metsätilan metsätalousmaan puusto ja taimikko sekä hakkuupaikalla ja metsä- tai tienvarsi varastossa oleva vakuutuksenottajan omistama, vakuutetulta metsätilalta hakattu puutavara, ei kuitenkaan sahattu, höylätty tai muutoin jatkokäsittelyä.

Vakuutettuna on myös vakuutuksenottajan omistama, vakuutetulta metsätilalta hakkuun jälkeen bioenergiakäyttöön kerätty tai kerättäväksi tarkoitettu hakkuutähde sekä vakuutuksenottajan omistamat vakuutetun metsätilan uudistamiseen tarkoitettut, tilapäisesti varastoituna olevat taimet.

Bioenergiakäyttöön tarkoitettulla hakkuutähdeellä tarkoitetaan tässä hakkuutähdettä ja kantoja, jotka on sovitettu myytäväksi ulkopuoliselle ostajalle ja joista on tarkoitettu tehdä metsähaketta. Myynnistä on oltava kirjallinen sopimus.

Metsätalousmaalla tarkoitetaan metsämaata, kitumaata ja näiden muodostamaan kokonaisuuteen kuuluvaa joutomaata.

Metsätilalla tarkoitetaan itsenäistä, kiinteistö rekisteriin merkittyä tilaa, jolla on nimi ja rekisterinumero. Metsätilaa pienempi talousmetsäyksikkö ei voi olla vakuutuksen kohteena.

Metsän puustolla tarkoitetaan puustoa, jonka keskiläpimitta rinnankorkeudella on vähintään 8 cm ja valtipituus havupuustossa vähintään 7 metriä ja koivikossa vähintään 9 metriä.

Metsän taimikolla tarkoitetaan puustoa, jonka keskiläpimitta rinnankorkeudella on alle 8 cm tai valtipituus havupuustossa alle 7 metriä ja koivikossa alle 9 metriä.

Mikäli vakuutuksen kohteena olevaan metsään sisältyy erillinen puusto tai taimikko, jonka metsätaloudellinen arvo on merkittävästi normaalia korkeampi ja jota halutaan vahinkotilanteessa käsiteltävän normaalista poikkeavalla tavalla, on tällainen kohde vakuutettava erillisellä, normaalista metsävakuutuksesta poikkeavalla vakuutuksella. Tällaisia kohteita ovat esimerkiksi visakoivu- ja joulupuuviljelmat.

2 Vakuutusturvan sisältö

Vakuutuksesta korvataan vahingon johdosta metsän puustolle, taimikolle, puutavaralle, hakkuutähteelle ja istutettaville taimille aiheutunut metsätaloudellisen arvon menetyks.

Poikkeukset vahingon arvioimis- ja korvausperusteista mainitaan erikseen kunkin vakuutuksen kohdalla.

2.1 Puustolle aiheutuneet vahingot

Puustolle aiheutunut vahinko korvataan hakkuuarvon menetyksen perusteella. Puuston hakkuuarvolla tarkoitetaan puustosta saatavaa kantorahaa käypinä puutavaralajeina myytäessä.

Puuston hakkuuarvon menetyksen laskennassa huomioidaan vahingon seurauksena tapahtuva puuston tuhoutuminen, käyttökelvottomaksi joutuminen, puutavaralajisirtymä ja korjuukustannusten nousu. Vahingon suuruus määritellään laskemalla puuston hakkuuarvo välittömästi ennen ja jälkeen vahingon.

Nuorelle puustolle korvataan lisäksi liian aikaisin tahtuneesta hakkuusta aiheutunut odotusarvovahinko, mikäli metsikkö vahingon johdosta muuttuu vajaatuottoiseksi. Vajaatuottoisuus arvioidaan Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion voimassa olevien metsänhoitosuosituksen mukaisesti.

2.2 Taimikolle aiheutuneet vahingot

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan kustannusarvon menetyksen perusteella. Taimikon kustannusarvolla tarkoitetaan taimikon perustamisesta ja kasvatamisesta aiheutuneita kustannuksia.

2.3 Puutavaralle aiheutuneet vahingot

Puutavaralle aiheutunut vahinko korvataan myyntihinnan menetyksen perusteella. Puutavaran myyntihinnalla tarkoitetaan puutavaran kantohintaa, mikäli vahingoittunut puutavara on myyty pystykaupalla ja hankintahintaa, mikäli vahingoittunut puutavara on myyty hankintakaupalla. Vahingon suuruus määritellään laskemalla puutavaran myyntihinta välittömästi ennen ja jälkeen vahingon.

2.4 Hakkuutähteelle aiheutuneet vahingot

Hakkuutähteelle aiheutunut vahinko korvataan käyvän arvon menetyksen perusteella. Vahingon suuruus määritellään laskemalla hakkuutähteen käypä arvo välittömästi ennen ja jälkeen vahingon.

2.5 Istutettaville taimille aiheutuneet vahingot

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan taimien jälleenhankinta-arvon perusteella. Vahingon suuruus määritellään laskemalla tuhoutuneiden taimien jälleenhankinta-arvo välittömästi vahingon jälkeen.

2.6 Metsän viljelykustannukset siemenpuiden vahingoissa

Vakuutuksesta korvataan metsän viljelyn kustannuksia, jos myrsky tai palo vahingoittaa siemenpuita niin

tettaville taimille eikä hakkuutähteelle aiheutuneita lumivahinkoja.

3.3 Hyönteis-, tulva- ja sienituhovakuutus

3.3.1 Hyönteisten aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan hyönteisten aiheuttama vahinko puustolle ja taimikolle.

Metsän puustolle ja taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

3.3.2 Tulvan aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan kohonneen vedenpinnan ja sen kuljettaman jäämassan aiheuttama vahinko puustolle, taimikolle ja istutettaville taimille.

Vahinko korvataan silloin, kun vedenpinnan nousu on ennalta arvaamatonta ja äkillistä ja aiheutunut muusta syystä kuin toistuvasta ja normaalista luonnonilmiöstä. Toistuvalla ja normaalilla luonnonilmiöllä tarkoitetaan esimerkiksi kevättulvaa, joka toistuu alueella säännöllisesti vuosittain tai enintään viiden vuoden välein.

Metsän puustolle ja taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia tuhoutuu käyttökelvottomaksi vähintään puolen hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

3.3.3 Sienitautien aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan sienitautien aiheuttama vahinko puustolle ja taimikolle.

Metsän puustolle ja taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

3.3.4 Hyönteis-, tulva- ja sienituhovakuutuksen korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata metsän puustolle aiheutuneita sienitautivahinkoja silloin, kun vahingonaiheuttajana on jokin puuainesta lahottava sienitauti, kuten juurikäpää. Se aiheuttaa kuusella tyvilahoa ja männällä tyvitervastautia. Myöskään metsänhoitotöiden tai puunkorjuun yhteydessä syntyneistä puiden tai taimien ulkoisista vaurioista johtuvia sienitautivahinkoja ei korvata.

Vakuutuksesta ei korvata hakatulle puutavaralle eikä hakkuutähteelle aiheutuneita vahinkoja.

Vakuutuksesta ei korvata tulvavahinkoa, joka on seurausta alueella säännöllisesti vuosittain tai korkeintaan viiden vuoden välein toistuvasta luonnonilmiöstä kuten kevättulvasta.

3.4 Eläintuho- ja ilkivaltavakuutus

3.4.1 Muiden eläinten kuin hyönteisten aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan metsäkauriiden, jäniseläinten, jyrssioiden ja lintujen aiheuttamat vahingot puustolle, taimikolle, hakatulle puutavaralle ja istutettaville taimille.

Metsän puustolle tai puutavaralle aiheutunut vahinko korvataan, kun vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrä vahinkoa kohti on vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Metsän taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia tuhoutuu käyttökelvottomaksi vähintään puolen hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

3.4.2 Tahallisesta vahingonteosta (ilkivallasta) ja anastuksesta aiheutuneet vahingot

Vakuutuksesta korvataan tahallisesta vahingonteosta (ilkivallasta) ja anastuksesta aiheutunut vahinko puustolle, taimikolle, hakatulle puutavaralle, istutettaville taimille sekä bioenergiaksi kerätylle hakkuutähteelle.

Metsän puustolle tai puutavaralle aiheutunut vahinko korvataan, kun vahingoittuneen tai anastetun puuston tai puutavaran määrä vahinkoa kohti on vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Metsän taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia tuhoutuu käyttökelvottomaksi tai anastetaan vähintään puolen hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

Bioenergiaksi tarkoitettulle hakkuutähteelle aiheutunut vahinko korvataan, kun hakkuutähdettä tuhoutuu käyttökelvottomaksi tai anastetaan vähintään puolen hehtaarin hakkuualalta kerätty tai kerättäväksi tarkoitettu määrä.

Korvauksen edellytyksenä on, että vahingosta on ilmoitettu viranomaisille. Vahinkoilmoitukseen on aina liitettävä mukaan rikosilmoitus ja mikäli poliisitutkinta on tehty, myös tutkintapöytäkirja.

3.4.3 Eläintuho- ja ilkivaltavakuutuksen korvausrajoitukset

3.4.3.1 Hirvieläinten aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata muiden hirvieläinten kuin metsäkauriiden aiheuttamia vahinkoja. Samaan taimikkoon kohdistuvat metsäkauriiden aiheuttamat vahingot korvataan enintään kaksi kertaa.

3.4.3.2 Majavan aiheuttamat vahingot

Majavapadon nostama tulva sekä puustolle, puutavaraalle tai taimikolle aiheutuneet majavan jyr sijävahingot katsotaan yhdeksi ja samaksi vahinkotapahtumaksi, jonka korvauksesta pidätetään vain yksi omavastuu. Edellytyksenä on, että vahingot ovat tapahtuneet samalla yhtenäisellä alueella.

3.4.3.3 Mäntyankeroisen

Vakuutuksesta ei korvata mäntyankeroisen eikä muiden sukkulamatojen aiheuttamia vahinkoja.

3.4.3.4 Tahallinen vahingonteko (ilkivalta) ja anastus

Vakuutuksesta ei korvata tahallisesta vahingonteosta (ilkivallasta) tai anastuksesta aiheutuneita vahinkoja, mikäli vahingosta ei ole tehty poliisille rikosilmoitusta.

3.5 Metsävakuutusten yhteiset korvausrajoitukset

Metsävakuutuksista ei korvata

- muulle kuin vakuutetulle omaisuudelle sattunutta vahinkoa
- sellaista vahinkoa, joka on tapahtunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa
- vahinkoa niiltä osin, kuin se voidaan korvata julkisista varoista
- vahinkoa niiltä osin, kuin korvausta suoritetaan ainaisesta metsä- tai metsäpalovakuutuksesta
- puustolle aiheutuneen vahingon johdosta syntyviä metsittämisskustannuksia paitsi kohdan 2.6 mukaisesti
- ilman, vesistön tai maaperän saastumisesta aiheutuneita vahinkoja
- vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta sen kaltaisesta syyistä
- vahinkoa, joka on tapahtunut atomivastuulaisissa tarkoitetuista ydinvahingosta
- kuivuuden, hallan, roudan tai ravinnepuutosten aiheuttamia vahinkoja
- muiden hirvieläinten kuin metsäkauriiden aiheuttamia vahinkoja
- muita kuin vakuutusehdoissa mainittuja vahinkoja.

Vahingonkorvauksesta vähennetään se osa, jonka vakuutusentottaja voi saada julkisista varoista Kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain tai jonkin muun lain tai asetuksen perusteella.

Vahingon määrän arvioinnissa ei oteta huomioon muita omaisuuden liittyvien etuuskien menetyksiä tai vahingosta välillisesti aiheutuvia tappioita.

Mikäli vakuutuksen kohteena olevan metsätalouden taloudellista käyttöä on merkittävästi rajoitettu jonkin lain, asetuksen tai sopimuksen nojalla, voidaan korvausta pienentää vastaamaan niitä hakkuumahdollisuuksia, joita metsässä todellisuudessa vahinkohetkellä oli.

Mikäli metsänomistajalle maksetaan korvausta metsän talouskäytön rajoittamisesta, voidaan mainittu

korvaus katsoa alentavaksi tekijäksi vakuutuksesta maksettavaa korvausta määrättäessä.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Metsän vakuutusmaksu

Metsän vakuutusmaksun peruste on tilan kasvullisen metsämaan pinta-ala. Mikäli tilalla on voimassa oleva tilakohtainen metsäsuunnitelma, ilmoitetaan suunnitelman mukainen metsämaan pinta-ala.

4.2 Alivakuutus

Jos vakuutusmaksun perusteena oleva vakuutuskirjassa mainittu metsämaan pinta-ala osoittautuu todellista metsämaan pinta-alaan pienemmäksi, on metsä alivakuutettu. Tällöin vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa omavastuun määrällä vähennettyä vahingon määrästä kuin vakuutuskirjassa mainitun pinta-alan ja todellisen pinta-alan mukaisten vakuutusmaksujen suhde osoittaa (ks. Yleiset sopimusehdot kohta 11.2 Alivakuutus).

4.3 Pienen perittävä maksu vakuutuskaudelta

Metsävakuutus sopimukselta pienin perittävä vakuutusmaksu on 8,50 euroa kultakin voimassa olleelta vakuutuskaudelta.

5 Vakuutuksen indeksisidonnaisuus

Metsän vakuutusmaksu on sidottu Metsäntutkimuslaitoksen laskemaan metsävakuutusmaksuindeksiin.

Perusindeksi on vakuutus sopimuksen alkamisvuotta edeltäneen kalenterivuoden indeksi.

Tarkistusindeksi on tarkistusvuotta edeltäneen kalenterivuoden indeksi.

Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä.

Vakuutuskauden tarkistettu vakuutusmaksu on yhtä monta prosenttia vakuutus sopimuksen alkuperäisestä vakuutusmaksusta kuin tarkistusindeksi on perusindeksistä.

6 Ohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi

(suojeluohjeet)

6.1 Ohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi

Vakuutuksenottaja on velvollinen noudattamaan vakuutusehdoissa mainittuja ohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi (suojeluohjeita). Mikäli vahinko on aiheutunut tai kehittyntynyt laajemmaksi sen takia, että suojeluohjetta ei ole noudatettu, korvauksen määrää voidaan vähentää tai korvaus voidaan kokonaan evätä.

6.1.1 Tulen käsittely

Metsäpalovaroituksen aikana roskien poltto ja muu avotulen teko on ehdottomasti kielletty. Metsämaalla kulutus saadaan kuitenkin kuivanakin aikana suorittaa metsäammattilaisen johdolla ja valvonnassa erityistä varovaisuutta noudattaen.

Sekä metsän että pellon kulotuksesta on aina ennakolta ilmoitettava asianomaisen kunnan pelastusviranomaiselle.

Avotulta on jatkuvasti valvottava ja se on sammutettava erityisen huolellisesti.

6.1.2 Vahingoittuneiden puiden poistaminen metsästä

Jos metsässä on vahingon jälkeen metsäpalon, myrskyn, lumen tai muun tuhon aiheuttajan vahingoittamia havupuita hehtaaria kohden enemmän kuin 10 prosenttia puuston runkoluvusta tai yksi taikka useampi vähintään 20 vahingoittuneen havupuun ryhmä, maanomistaja on Metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain nojalla velvollinen huolehtimaan, ettei vahinkopuista ilmeisestikään merkittävästi pääse leviämään metsätuhoja aiheuttavia hyönteisiä.

6.1.3 Taimien suojus

Jyrsijätuhoille riskialttiissa kohteissa on huolehdittava riittävästä taimien suojauksesta. Tällaisia kohteita ovat metsitetyt pellot ja niityt sekä lehtomaiset ja sitä rehevämät kangas- ja turvemaat. Tällaisissa kohteissa suositellaan käytettäväksi taimen ympärille asetettavia mekaanisia taimisuoja, jotka sulkevat taimen tyven ja maan rajapinnan kauttaaltaan, pysyvät paikallaan ja sallivat taimen tuulettumisen. Taimisuojiin asennuksessa on noudatettava valmistajan ohjeita.

Mikäli myyrät aiheuttavat taimikossa jyrsijävahingon ohjeiden mukaisesta mekaanisesta taimisuojauksesta huolimatta, vahingosta ei vähennetä omavastuuta.

6.1.4 Taimien säilytys ja istutus

Istutettavaksi tarkoitettuja taimia ei saa säilyttää yleisen tien varressa tai muutoin näkyvällä paikalla niin, että varkauden tai vahingon uhka on ilmeinen.

Taimia ei saa istuttaa auran, äkeen tai muun maanmuokkausvälineen tekemän vaon pohjalle siten, että taimet ilmeisestikin altistuvat veden pinnan nousulle ja tulvavahingoille.

7 Vahinkojen korvaaminen

7.1 Korvauksen hakeminen

Tapiolalle on varattava mahdollisuus tarkastaa vahingot ennen kuin vahinkoaluetta ryhdytään raivaamaan, vahingoittuneita puita korjaamaan tai ennen kuin ryhdytään muihin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaikeuttaa vahinkojen toteamista.

Tapiolalle on tehtävä vahinkoilmoitus mahdollisimman pian vahingon tultua metsänomistajan tietoon, vaikka vahingon lopullinen laajuus ei olisi vielä selvillä.

Vahinkoilmoitus on tehtävä viimeistään 1 vuoden kuluessa siitä, kun vahinko on tullut vakuutusnottajan tietoon. Ilmoitus on tehtävä kuitenkin viimeistään 10 vuoden kuluessa vahingon sattumisesta.

Mikäli vakuutusnottaja voi saada vahinkoon rahoitusta julkisista varoista Kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain tai jonkin muun lain tai asetuksen perusteella, on vahinkoilmoitukseen tai -ar-

vioon liitettävä mukaan kopio rahoitushakemuksesta tai -päätöksestä.

Vahinkoilmoitukseen tai -arvioon on liitettävä mukaan vahinkoalueen kartta sekä mahdollisimman tarkat puustotiedot vahinkoalueesta. Mikäli tilalla on voimassa oleva metsäsuunnitelma, on vahinkoilmoitukseen tai arvioon lisäksi liitettävä kopio vahinkoalueen kuviotiedoista.

7.2 Muita korvaukseen liittyviä sääntöjä

7.2.1 Vahingoittunut omaisuus

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vahingon jälkeen vakuutusnottajan omistukseen. Tapiolalla on oikeus lunastaa vahingoittuneet puut ja puutavara niiden arvioidusta arvosta.

7.2.2 Kiinnityksen haltijan oikeus vahingonkorvaukseen

Kiinnityksen haltijan oikeudet vahingonkorvaukseen määritellään Maakaarissa. Korvaus kiinnitetystä omaisuudesta maksetaan ensisijaisesti kiinnityksen haltijalle. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa vakuutusnottajalle, kun korvauksen määrä on kiinteistön arvoon verrattuna vähäinen tai jos kiinnityksen haltijat ovat antaneet suostumuksensa korvauksen maksamisesta vakuutusnottajalle.

Vakuutusnottajan tulee tarvittaessa esittää selvitys siitä, että metsä on vapaa metsänhakkuuoikeuteen tai kiinteistöön muuten velan vakuudeksi vahvistetusta kiinnityksestä taikka esittää selvitys siitä, että kiinnityksen haltijat ovat suostuneet korvauksen suorittamiseen vakuutusnottajalle.

7.2.3 Hakkuuoikeuden haltijan oikeus vahingonkorvaukseen

Jos vahingoittuneen puuston hakkuuoikeus on vahinkohetkellä muulla kuin vakuutusnottajalla, on oikeus vahingonkorvaukseen ensisijaisesti hakkuuoikeuden haltijalla. Korvaus voidaan suorittaa vakuutusnottajalle hakkuuoikeuden haltijan suostumuksella.

7.2.4 Omavastuu

Vakuutusnottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä. Suorittavan korvauksen määrä on vahingon määrä vähennettynä omavastuulla.

Toiminnan vastuuvakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Vastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- selvittää vakuutusnottajalle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- hoitaa oikeudenkäyntiä, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

2 Vakuutettu toiminta

Vakuutus koskee vakuutettuja vakuutuksenottajan omistamaan metsään liittyvissä metsänhoito- ja puunkorjauksissa (metsätalous).

3 Vakuutetut

3.1 Vakuutuksenottajana yksityishenkilö

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja muut hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Jos vakuutuksenottaja on kuollut vakuutuskauden aikana, vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutuksenottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

3.2 Vakuutuksenottajana jakamaton kuolinpesä

Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa ovat vakuutettuina pesän osakkaat ja heidän kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

3.3 Muut vakuutetut

Vakuutettuina ovat myös vakuutuksenottajan metsätalouden harjoittajana antamaan tai teettämään työhön liittyvissä asioissa:

- metsätalouden harjoittamista varten palkatut työntekijät
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työnsuorittajat, joiden tuottamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa.

4 Voimassaoloalue

Metsätaloutta koskevilla asioilla vakuutus on voimassa Suomessa.

5 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

5.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetussa toiminnassa vakuutuksen voimassaoloalueella toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloalueella vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

5.2 Rajoitukset

5.2.1 Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa
- joka aiheutuu vakuutetulle itselleen tai muulle vakuutetulle
 - vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan vahingosta korvausta lakisäätteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

5.2.2 Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

5.2.3 Käsiteltävä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin aikana on tai oli vakuutetun tai tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä,
- säilytettävänä
- suojaus- ja vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen työsuorituksen luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin vakuutetun huolehdittavana.

5.2.4 Tuotevastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu toiselle luovutetun tuotteen virheellisyydestä, puutteellisesta turvallisuudesta tai tuotteessa sitä luovutettaessa annetussa tiedossa olevasta virheestä tai puutteesta.

5.2.5 Myyty tai luovutettu tavara

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu
- luovutetulle tavaralle, kun vahingon syynä on tavarana oma ominaisuus taikka tavaralla tai siitä annetun tiedon tai ohjeen virheellisyys tai puutteellisuus tai
 - myydylle tavaralle, jota ei ole vielä luovutettu.

5.2.6 Työsuoritus

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka johtuvat virheellisesti suoritetun työn tuloksen korjaamisesta tai työn uudelleen suorittamisesta.

5.2.7 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

5.2.8 Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu
- veden, ilman tai maaperän pilaantumisesta,
 - melusta, värinästä, säteilystä, vedosta, lämmöstä tai hajusta tai muusta sen kaltaisesta häiriöstä
 - savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
 - saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveteen
 - kosteudesta
 - sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jonka syynä on satunnaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde taikka se, että rakennukseen tai laitteeseen on syntynyt vika tai puute äkillisesti ja odottamatta.

Ympäristövahinkojen torjuntatoimenpiteistä ja niistä aiheutuvien kulujen korvaamisesta ks. ehtojen kohta 8.2.

5.2.9 Viranomaiskustannukset ympäristövahingoissa

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain (737/94) 6 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisia viranomaisille koituneita kustannuksia, joiden syynä on mainitun lain 1 §:ssä tarkoitettujen häiriön uhan tai sen vaikutusten torjumiseksi tai pilaantuneen ympäristön ennalleen palauttamiseksi suoritettu toimenpide.

5.2.10 Pohjavesi

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka syynä on pohjaveden korkeuden muuttuminen.

5.2.11 Muu toiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu muunlaisesta toiminnasta tai tuotannosta kuin vakuutusta haettaessa on ilmoitettu ja vakuutuskirjaan merkitty.

5.2.12 Varallisuusvahinko

Vakuutuksesta ei korvata sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.

5.2.13 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaiseen liikenteeseen käyttämisestä.

5.2.14 Tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata tahallaan tai törkeällä tuottamuksella aiheutettua vahinkoa, paitsi jos vakuutusentottaja on työnantajana vastuussa työntekijän työssä aiheuttamasta vahingosta (ks. Yleiset sopimusehdot kohta 7).

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu on aiheuttanut ollessaan alkoholien tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena ja tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään.

Tätä ehtokohtaa ei kuitenkaan sovelleta alle 12-vuotiaan aiheuttamaan vahinkoon.

5.2.15 Tietoisuus virheestä

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu virheestä tai virheellisyydestä, josta vakuutettu oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen voimaantullessa.

5.2.16 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

5.2.17 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutuksenottajan muusta vastuuvakuutuksesta.

7 Vahingon selvittäminen

7.1 Tapiolan velvollisuudet

Tapiola selvittää, onko vakuutuksenottajalla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävästä vahingosta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos Tapiola on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutuksenottaja tähän suostu, Tapiola ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta eikä tämän ajankohdan jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä selvittämään asiaa enempiä.

7.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että Tapiolalle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutuksenottaja korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Tapiolaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn
- esittämään Tapiolalle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä ja
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutuksenottajan saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutuksenottajan on viipymättä ilmoitettava tästä Tapiolalle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Tapiolalla, Tapiolalla ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

8 Korvaussäännökset

Vakuutuskirjaan ja erityisehtoihin merkittyjen enimmäiskorvausmäärien ja omavastuiden puitteissa vakuutuksesta korvataan kohdissa 8.1- 8.3 mainitut kustannukset.

8.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutettu on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutuksenottajan viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vahingon aiheuttaneesta tapahtumasta saamaansa etua. Jos muuta perustetta ei ole, korvausta maksetaan pääluvun mukaisesti.

8.2 Uhmaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vahingon välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. Yleiset sopimusehdot kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei Tapiolan kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta.

Jos vakuutettu aiheuttaa ympäristövahingon omalle omaisuudelleen, kuten omalle maaperälle, on edellä olevan lisäksi noudatettava seuraavaa:

Omalle maaperälle, vedelle tai muulle omaisuudelle aiheutuvia vahinkoja ei korvata.

Torjuntakuluja korvataan vain tilanteissa, joissa välitön vaara uhkaa jonkun muun omaisuutta esimerkiksi ympäristöä pilaavien aineiden kulkeutuessa pohjaveden tai maaperän kautta omalta maalta muualle.

Korvattavia toimenpiteitä ovat vain ne välttämättömät toimenpiteet, joilla vakuutuksesta korvattavan, jonkun toisen omaisuutta uhkaavan vahingon välitön uhka on saatu poistetuksi.

Ympäristövahingon satuttua voidaan joutua tekemään välittömän vaaran torjuntaa laajempia toimenpiteitä syntyneen tilanteen loppuun hoitamiseksi. Näitä voivat olla esimerkiksi saastuneiden maamassojen kuljettaminen, syntyneiden ongelmajätteiden hävittäminen tai neutralointi. Näistä syntyneitä kustannuksia ei korvata vastuuvakuutuksesta torjuntakuluina siinä tapauksessa, että kyseessä ovat viranomaisten pakottavien määräysten mukaiset toimenpiteet.

8.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole Tapiolan kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan ilmeisesti koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa Tapiola vakuutuksenottajan puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä johtuvat oikeudenkäyntikulut. Oikeudenkäyntikulujen korvaaminen edellyttää lisäksi, että Tapiola on voinut nimetä asianajajan, joka edustaa

vakuutettua. Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työmäärä ja laatu.

9 Enimmäiskorvausmäärä

9.1 Vakuutusmäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaisesti.

9.2 Sarjavahinko

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingoksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

10 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vahingossa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

11 Toimintaohjeita vastuuvahingon satuttua

Ympäristövahingon sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvan vahingon (ks. kohta 5.2.8) uhatessa tai satuttua vakuutuksenottajan on välittömästi ilmoitettava vahingosta Tapiolalle sen varmistamiseksi, mitkä vahingon torjuntatoimenpiteet kuuluvat vastuuvakuutuksen korvauspiiriin (ks. kohta 8.2).

12 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

13 Muut ehdot

Muilta osin noudatetaan yleisiä sopimusehtoja.

Oikeusturvavakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 5 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

2 Vakuutettu toiminta

Vakuutus koskee vakuutettuja vakuutuksenottajan omistamaan metsään liittyvissä asioissa (metsätalous).

3 Vakuutetut

3.1 Vakuutuksenottajana yksityishenkilö

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Jos vakuutuksenottaja on kuollut vakuutuskauden aikana, vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutuksenottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

3.2 Vakuutuksenottajana jakamaton kuolinpesä

Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa ovat vakuutettuina pesän osakkaat ja heidän kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

3.3 Muut vakuutetut

Vakuutettuina ovat myös vakuutuksenottajan metsätalouden harjoittajana antamaan tai teettämään työhön liittyvissä asioissa:

- metsätalouden harjoittamista varten palkatut työntekijät
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työnsuorittajat, joiden tuottamista vahingoista vakuutuksenottaja voimassa olevan oikeuden mukaan on korvasv vastuussa.

4 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi lääninhallituksessa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, ympäristölupavirastossa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa tai yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimessa.

5 Korvattavat vakuutustapahtumat

5.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on riita- ja hakemusasiassa riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan tai määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty perusteen tai määrän osalta.

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on rikosasiassa

- vakuutetun esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan tai määrältään

- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytetä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

5.2 Vakuutuksen voimassaoloaika

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus on ollut vakuutustapahtuman sattuessa voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuuluvaksi kaikki se aika, jonka vakuutus on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa vastaavansäilytyksenä yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä tai vakuutusyhdistyksessä.

5.3 Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- ja hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

6 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- 1) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- 2) joka liittyy muuhun kuin vakuutuksenottajan omistamaa metsää koskevaan metsätalouteen
- 3) joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
- 4) joka liittyy takaukseen, panttauksen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
- 5) joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
- 6) jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- 7) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina; vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset, kun vastapuolella on kohdassa 3.3 tarkoitettu vakuutettu
- 8) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei viirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
- 9) jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamista syytteestä tai yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta, jonka asianomistaja on täl-

laisen syytteen vireillä ollessa esittänyt syytteesä olevaa vakuutettua kohtaan. Jos syyttäjä on jättänyt syytteen vakuutettuja vastaan nostamatta sitä koskevien erityissäännösten perusteella, vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja ei korvata myöskään siinä tapauksessa, että asianomistaja vaatii vakuutetulle rangaistusta.

- 10) joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- 11) joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- 12) jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä taikka tehtävästään vapauttamisesta
- 13) joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus peittää vahingonkorvausriskin
- 14) joka liittyy konkurssiin
- 15) joka koskee ulosottoa, ulosottolaissa tarkoitettua täytäntöönpanoriitaa tai ulosottoon liittyvää täytäntöönpanoa taikka jossa vakuutetulle on esitetty ulosottolain mukainen oikeustoimen peräytymisvaatimus
- 16) jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
- 17) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattavasta oikeusturvavakuutuksesta
- 18) joka käsitellään ryhmäkanteena.

7 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

- 1) Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä Tapiolalle etukäteen ennen asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen syntymistä. Vakuutettu saa ilmoituksen tekemisen jälkeen Tapiolalta kirjallisen korvauspäätöksen.
- 2) Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Vakuutuksesta ei makseta korvausta, jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta henkilöä.
- 3) Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutetun vastapuolelle esittämä oikeudenkäyntikuluvaatimus on tuomioistuimen pää-

töksellä hylätty osittain tai kokonaan, päätöksestä on Tapiolan vaatimuksesta valitettava.

Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä jättää kuuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä aiheetomasti taikka ei suostu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, korvausta voidaan vakuutusoppimislain mukaan alentaa tai evätä se kokonaan. Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) korvausta ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä vakuutetulle aiheutuneiden kulujen osalta.

- 4) Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää Tapiolaa sitovasti. Jos vakuutettu on itse maksanut asianajo- ja oikeudenkäyntikulujensa, maksettu määrä ei sido Tapiolaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

8 Korvaussäännökset

8.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on suurin mahdollinen korvaus yhtä vakuutustapahtumaa kohti.

8.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

8.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

8.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu osuus.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossa-kin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täytynyt.

8.3.2 Rikosasiassa

8.3.2.1 Vakuutettu asianomistajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siiltä osin, kun oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista

8.3.2.2 Vakuutettu vastaajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan va-

kuutettua vastaan ajamasta syyteestä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

8.3.3 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, purkanut tuomion tai palauttanut menetetyt määräjään.

8.3.4 Yhteinen intressi

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

8.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuini ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikulusta, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

8.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

- 1) vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut,
 - kun vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää
 - kun vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajavalituslautakunnan, vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöksiä, joka asian keskeisiltä osilta on vakuutetulle myönteinen
- 2) tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia

- 3) vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulo- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
- 4) oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- 5) rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöön tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- 6) kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuini ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- 7) kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
- 8) kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
- 9) välimiehen ja sovittelijan palkkioita ja kuluja
- 10) kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

8.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

- 1) Tapiola suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikulusta tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.
- 2) Tapiolan korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, jonka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.
- 3) Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Tapiolalle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 8.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta Tapiolalle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.
- 4) Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava Tapiolalle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettujen korvauksen määrään asti.